UREDBA (EU) 2020/741 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 25. svibnja 2020.

o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ([2]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([3]),

budući da:

(1) Vodni resursi Unije pod sve su većim opterećenjem, što za posljedicu ima nestašicu vode i pogoršanje njezine kvalitete. Posebno klimatske promjene, nepredvidivi vremenski obrasci i suše znatno doprinose pritisku na raspoloživost slatke vode koji je uzrokovan urbanim razvojem i poljoprivredom.

(2) Sposobnost Unije da odgovori na sve veće pritiske na vodne resurse mogla bi se poboljšati širom ponovnom upotrebom pročišćenih otpadnih voda, ograničavanjem crpljenja iz tijela površinske vode i tijela podzemne vode, smanjenjem utjecaja ispuštanja pročišćenih otpadnih voda u vodna tijela te promicanjem ušteda vode uz pomoć višekratne upotrebe komunalnih otpadnih voda, uz istodobno osiguravanje visoke razine zaštite okoliša. U Direktivi 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) ponovna upotreba vode, u kombinaciji s promicanjem vodno ekonomičnih tehnologija u industriji i tehnika navodnjavanja koje štede vodu, navodi se kao jedna od dopunskih mjera koje države članice mogu odlučiti primjenjivati kako bi ostvarile ciljeve te direktive u pogledu postizanja dobrog kvantitativnog i kvalitativnog stanja tijela površinske vode i tijela podzemne vode. Direktivom Vijeća 91/271/EEZ ([5]) zahtijeva se da se pročišćene otpadne vode ponovno upotrijebe kad god je to primjereno.

(3) U komunikaciji Komisije od 14. studenoga 2012. „Plan zaštite europskih vodnih resursa" ističe se potreba za stvaranjem instrumenta za reguliranje standarda na razini Unije za ponovnu upotrebu vode radi uklanjanja prepreka za široku primjenu takvog alternativnog načina opskrbe vodom kojim se može doprinijeti smanjenju nestašice vode i smanjenju osjetljivosti sustavâ opskrbe vodom.

(4) U komunikaciji Komisije od 18. srpnja 2007. „Rješavanje problema nestašice vode i suša u Europskoj uniji" utvrđuje se hijerarhija mjera koje bi države članice trebale uzeti u obzir pri upravljanju nestašicom vode i sušama. U njoj se navodi da u regijama u kojima su provedene sve preventivne mjere u skladu s hijerarhijom mjera za rješavanje problema s vodom, a u kojima su potrebe za vodom i dalje veće od raspoloživih resursa, dodatna infrastruktura za opskrbu vodom može, u nekim okolnostima i uzimajući u obzir dimenziju troškova i koristi, biti alternativni pristup ublažavanju posljedica velikih suša.

([1]) SL C 110, 22.3.2019., str. 94.

([2]) SL C 86, 7.3.2019., str. 353.

([3]) Stajalište Europskog parlamenta od 12. veljače 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 7. travnja 2020. (SL C 147, 4.5.2020., str. 1). Stajalište Europskog parlamenta od 13. svibnja 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu).

([4]) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

([5]) Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30.5.1991., str. 40.).

(5) U svojoj Rezoluciji od 9. listopada 2008. o rješavanju problema nestašice vode i suša u Europskoj uniji ([6]) Europski parlament podsjeća na to da bi za upravljanje vodnim resursima preferiran bio pristup sa stajališta potražnje, no smatra da bi Unija za upravljanje vodnim resursima trebala zauzeti sveobuhvatan pristup, u okviru kojeg se kombiniraju mjere za upravljanje potražnjom, mjere za optimizaciju postojećih resursa u hidrološkom ciklusu i mjere za stvaranje novih resursa, te da se tim pristupom trebaju obuhvatiti okolišna, društvena i gospodarska pitanja.

(6) U svojoj komunikaciji od 2. prosinca 2015. „Zatvaranje kruga - akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo" Komisija se obvezala na poduzimanje niza mjera za promicanje ponovne upotrebe pročišćenih otpadnih voda, uključujući izradu zakonodavnog prijedloga o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode. Komisija bi trebala ažurirati svoj akcijski plan i zadržati vodne resurse kao prioritetno područje djelovanja.

(7) Svrha je ove Uredbe olakšati primjenu ponovne upotrebe vode kad god je to primjereno i troškovno učinkovito, čime bi se stvorio poticajan okvir za države članice koje žele ili trebaju prakticirati ponovnu upotrebu vode. Ponovna upotreba vode obećavajuća je opcija za mnoge države članice, ali trenutačno samo mali broj njih prakticira ponovnu upotrebu vode te je s tim u vezi donio nacionalno zakonodavstvo ili standarde. Ova Uredba trebala bi biti dovoljno fleksibilna da omogući nastavak prakse ponovne upotrebe vode i da istodobno osigura mogućnost drugim državama članicama da primjenjuju ta pravila kada odluče uvesti tu praksu u kasnijoj fazi. Svaka odluka o tome da se ponovna upotreba vode ne prakticira trebala bi biti valjano obrazložena na temelju kriterija utvrđenih u ovoj Uredbi i redovito se preispitivati.

(8) Direktivom 2000/60/EZ državama članicama omogućuje se potrebna fleksibilnost za uključivanje dopunskih mjera u programe mjera koje donose kako bi se poduprli njihovi napori za postizanje ciljeva u pogledu kvalitete vode utvrđenih tom direktivom. Netaksativan popis dopunskih mjera iz dijela B Priloga VI. Direktivi 2000/60/EZ sadržava, među ostalim, mjere za ponovnu upotrebu vode. U tom kontekstu i u skladu s hijerarhijom mjera koje bi države članice mogle razmotriti pri upravljanju nestašicom vode i sušama te kojom se potiču mjere od štednje vode do politike određivanja cijene vode i alternativnih rješenja, te uzimajući u obzir dimenziju troškova i koristi, trebalo bi primjenjivati minimalne zahtjeve za ponovnu upotrebu vode, kako su utvrđeni ovom Uredbom, kad god se pročišćene komunalne otpadne vode iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ponovno upotrebljavaju, u skladu s Direktivom 91/271/EEZ, za navodnjavanje poljoprivrednih površina.

(9) Smatra se da se ponovnom upotrebom adekvatno pročišćenih otpadnih voda, na primjer iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, manje utječe na okoliš nego drugim alternativnim metodama opskrbe vodom kao što su transport vode ili desalinizacija. Međutim, u Uniji se takva ponovna upotreba vode, kojom bi se moglo smanjiti rasipanje vode i ostvariti uštede vode, prakticira samo u ograničenoj mjeri. Čini se da je to djelomično posljedica velikih troškova sustavâ ponovne upotrebe otpadnih voda kao i nedostatka zajedničkih okolišnih i zdravstvenih standarda Unije za ponovnu upotrebu vode i, posebice u pogledu poljoprivrednih proizvoda, posljedica mogućih rizika za zdravlje i okoliš te potencijalnih prepreka slobodnom kretanju proizvoda navodnjavanih obrađenom vodom.

(10) Zdravstveni standardi u pogledu higijene hrane za poljoprivredne proizvode navodnjavane obrađenom vodom mogu se postići jedino ako se zahtjevi u pogledu kvalitete obrađene vode namijenjene navodnjavanju poljoprivrednih površina znatno ne razlikuju među državama članica. Usklađivanjem zahtjeva doprinijelo bi se i učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta u pogledu takvih proizvoda. Stoga je primjereno uvesti minimalne razine usklađivanja utvrđivanjem minimalnih zahtjeva u pogledu kvalitete vode i praćenja. Ti bi se minimalni zahtjevi trebali sastojati od minimalnih parametara za obrađenu vodu koji se temelje na tehničkim izvješćima Komisijina Zajedničkog istraživačkog centra i odražavaju međunarodne standarde za ponovnu upotrebu vode te od drugih strožih ili dodatnih zahtjeva u pogledu kvalitete koje prema potrebi propisuju nadležna tijela zajedno s relevantnim preventivnim mjerama.

(11) Ponovnom upotrebom vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina može se doprinijeti i promicanju kružnog gospodarstva rekuperacijom hranjivih tvari iz obrađene vode i njihovim nanošenjem na poljoprivredne kulture s pomoću tehnika fertigacije. Stoga bi ponovna upotreba vode potencijalno mogla smanjiti potrebe za dodatnom primjenom mineralnog gnojiva. Krajnje korisnike trebalo bi obavijestiti o udjelu hranjivih tvari u obrađenoj vodi.

([6]) SL C 9 E, 15.1.2010., str. 33.

(12) Ponovnom upotrebom vode moglo bi se doprinijeti rekuperaciji hranjivih tvari koje se nalaze u pročišćenim komunalnim otpadnim vodama, a upotreba obrađene vode za navodnjavanje u poljoprivredi ili šumarstvu mogla bi biti način vraćanja hranjivih tvari kao što su dušik, fosfor i kalij u prirodne biogeokemijske cikluse.

(13) Među razlozima za slabu primjenu ponovne upotrebe vode u Uniji utvrđeni su velika ulaganja potrebna za nadogradnju uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i nedostatak financijskih poticaja za prakticiranje ponovne upotrebe vode u poljoprivredi. Trebalo bi biti moguće riješiti ta pitanja promicanjem inovativnih sustava i gospodarskih poticaja kako bi se na odgovarajući način u obzir uzeli troškovi te socioekonomske i okolišne koristi od ponovne upotrebe vode.

(14) Ispunjavanje minimalnih zahtjeva za ponovnu upotrebu vode trebalo bi biti u skladu s vodnom politikom Unije te bi se time trebalo doprinijeti postizanju ciljeva održivog razvoja utvrđenih Programom održivog razvoja do 2030. Ujedinjenih naroda, posebno šestog cilja, a to je osigurati raspoloživost vodoopskrbe i odvodnje i održivo upravljanje vodoopskrbom i odvodnjom za sve te na svjetskoj razini znatno povećati recikliranje vode i sigurnu ponovnu upotrebu vode kako bi se doprinijelo postizanju cilja održivog razvoja Ujedinjenih naroda br. 12 o održivoj potrošnji i proizvodnji. Nadalje, ovom bi se Uredbom trebalo nastojati osigurati primjenu članka 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima o zaštiti okoliša.

(15) U nekim slučajevima operateri postrojenja za obradu vode još i prevoze i skladište obrađenu vodu nakon izlaza iz postrojenja za obradu vode prije nego što je isporuče sljedećim sudionicima u lancu, kao što su operater za distribuciju obrađene vode, operater za skladištenje obrađene vode ili krajnji korisnik. Potrebno je definirati točku usklađenosti kako bi se pojasnilo gdje prestaje odgovornost operatera postrojenja za obradu vode i gdje započinje odgovornost sljedećeg sudionika u lancu.

(16) Upravljanje rizicima trebalo bi obuhvaćati proaktivno utvrđivanje rizikâ i upravljanje njima te uključivati pojam proizvodnje obrađene vode određene kvalitete kakva se zahtijeva za određene namjene. Procjena rizika trebala bi se temeljiti na ključnim elementima upravljanja rizicima i njome bi se trebali utvrditi svi dodatni zahtjevi u pogledu kvalitete vode koji su potrebni za osiguravanje dovoljne zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja. U tu bi svrhu u planovima upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode trebalo osigurati da se obrađena voda sigurno upotrebljava i da se njome upravlja na siguran način te da ne postoje rizici za okoliš ili za zdravlje ljudi ili životinja. Kako bi se izradili ti planovi upravljanja rizicima, mogle bi se iskoristiti postojeće međunarodne smjernice ili norme, kao što su Smjernice ISO 20426:2018 za procjenu zdravstvenih rizika i upravljanje njima za ponovnu upotrebu vode koja nije za piće, Smjernice ISO 16075:2015 za upotrebu pročišćenih otpadnih voda u projektima navodnjavanja ili smjernice Svjetske zdravstvene organizacije (WHO).

(17) Zahtjevi u pogledu kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju utvrđeni su Direktivom Vijeća 98/83/EZ ([7]). Države članice trebale bi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se aktivnostima ponovne upotrebe vode ne prouzroči pogoršanje kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Zbog tog bi razloga u planu upravljanja rizicima ponovne upotrebe vode posebnu pozornost trebalo posvetiti zaštiti vodnih tijela koja se upotrebljavaju za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju i relevantnih zaštitnih zona.

(18) Suradnja i interakcija različitih aktera uključenih u proces obrade vode trebala bi biti preduvjet za uspostavu postupaka obrade u skladu sa zahtjevima koji se odnose na konkretne namjene te kako bi se opskrba obrađenom vodom mogla planirati u skladu s potražnjom krajnjih korisnika.

(19) Radi učinkovite zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja primarnu odgovornost za kvalitetu obrađene vode na točki usklađenosti trebali bi snositi operateri postrojenja za obradu vode. Za potrebe usklađenosti s minimalnim zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i sa svim dodatnim uvjetima koje je odredilo nadležno tijelo operateri postrojenja za obradu vode trebali bi pratiti kvalitetu obrađene vode. Stoga je primjereno utvrditi minimalne zahtjeve u pogledu praćenja, koji se sastoje od učestalosti rutinskog praćenja te vremenskog rasporeda i ciljeva učinkovitosti za validacijsko praćenje. Određeni zahtjevi u pogledu rutinskog praćenja predviđeni su Direktivom 91/271/EEZ.

([7]) Direktiva Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 330, 5.12.1998., str. 32.).

(20) Ova Uredba trebala bi obuhvaćati obrađenu vodu dobivenu iz otpadnih voda prikupljenih u sabirnim sustavima, pročišćenih u uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u skladu s Direktivom 91/271/EEZ te koje se podvrgavaju daljnjem pročišćavanju, ili u uređaju za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ili u postrojenju za obradu vode, kako bi se ispunili parametri utvrđeni u Prilogu I. ovoj Uredbi. U skladu s Direktivom 91/271/EEZ, aglomeracije s populacijskim ekvivalentom (p.e.) manjim od 2 000 ne moraju dobiti sabirni sustav. Međutim, komunalne otpadne vode iz aglomeracija s manje od 2 000 p.e. koje ulaze u sabirne sustave trebalo bi podvrgnuti odgovarajućem pročišćavanju prije ispuštanja u slatke vode ili estuarije, u skladu s Direktivom 91/271/EEZ. U tom bi kontekstu otpadne vode iz aglomeracija s manje od 2 000 p.e. trebale biti obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe samo kada ulaze u sabirni sustav i podliježu pročišćavanju u uređaju za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Slično tome, ova se Uredba ne bi trebala odnositi na biorazgradive industrijske otpadne vode iz uređaja koji pripadaju industrijskim sektorima navedenima u Prilogu III. Direktivi 91/271/EEZ, osim ako otpadne vode iz tih uređaja ulaze u sabirni sustav i podliježu pročišćavanju u uređaju za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda.

(21) Ponovna upotreba pročišćenih komunalnih otpadnih voda za navodnjavanje poljoprivrednih površina aktivnost je koja se temelji na tržištu, odnosno potražnji i potrebama poljoprivrednog sektora, posebno u određenim državama članicama koje su suočene s nestašicama vodnih resursa. Operateri postrojenja za obradu vode i krajnji korisnici trebali bi surađivati kako bi osigurali da obrađena voda proizvedena u skladu s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete utvrđenima ovom Uredbom odgovara potrebama krajnjih korisnika u pogledu kategorija poljoprivrednih kultura. U slučajevima kada razredi kvalitete vode koje proizvedu operateri postrojenja za obradu vode nisu u skladu s kategorijom poljoprivredne kulture i već uspostavljenom metodom navodnjavanja u području koje se opslužuje, na primjer u sustavu kolektivne opskrbe, zahtjevi u pogledu kvalitete vode mogli bi se postići upotrebom, u kasnijoj fazi, nekoliko tehnika pročišćavanja vode samostalno ili u kombinaciji s tehnikama za obrađenu vodu koje ne uključuju pročišćavanje, u skladu s pristupom s više prepreka.

(22) Kako bi se osigurala optimalna ponovna upotreba resursa komunalnih otpadnih voda, krajnje bi korisnike trebalo osposobiti kako bi se osiguralo da upotrebljavaju vodu prikladnog razreda kvalitete obrađene vode. U slučaju da je namjena određene vrste poljoprivredne kulture nepoznata ili ih ima više, trebalo bi upotrebljavati obrađenu vodu najvišeg razreda kvalitete, osim ako se primjenjuju odgovarajuće prepreke kojima se omogućuje postizanje tražene kvalitete.

(23) Potrebno je osigurati sigurnu upotrebu obrađene vode, čime se potiče ponovna upotreba vode na razini Unije i jača povjerenje javnosti u nju. Proizvodnju obrađene vode i opskrbu njome za potrebe navodnjavanja poljoprivrednih površina trebalo bi stoga dozvoliti jedino na temelju dozvole koju izdaju nadležna tijela država članica. Kako bi se osigurali usklađen pristup na razini Unije, sljedivost obrađene vode i transparentnost, materijalna pravila za takve dozvole trebalo bi utvrditi na razini Unije. Međutim, države članice trebale bi utvrditi pojedinosti o postupcima izdavanja dozvola, kao što su imenovanje nadležnih tijela i rokovi. Države članice trebale bi moći primjenjivati postojeće postupke izdavanja dozvola, koje bi trebalo prilagoditi kako bi se uzeli u obzir zahtjevi koji se uvode ovom Uredbom. Pri imenovanju odgovornih strana za izradu plana upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode te nadležnog tijela za izdavanje dozvole za proizvodnju obrađene vode i opskrbu njome, države članice trebale bi osigurati da ne postoji sukob interesa.

(24) Ako postoji potreba za operaterom za distribuciju obrađene vode i operaterom za skladištenje obrađene vode, trebalo bi biti moguće zahtijevati da takvi operateri imaju dozvolu. Ako su ispunjeni svi zahtjevi za izdavanje dozvole, nadležno tijelo u državi članici trebalo bi izdati dozvolu koja sadržava sve potrebne uvjete i mjere utvrđene u planu upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode.

(25) Za potrebe ove Uredbe trebalo bi biti moguće da se postupci pročišćavanja i postupci obrade komunalnih otpadnih voda odvijaju na istoj fizičkoj lokaciji, u istom postrojenju ili u više odvojenih postrojenja. Nadalje, trebalo bi biti moguće da isti subjekt bude i operater uređaja za pročišćavanje i operater postrojenja za obradu vode.

(26) Nadležna tijela trebala bi provjeravati usklađenost obrađene vode s uvjetima utvrđenima u relevantnoj dozvoli. U slučaju neusklađenosti ta tijela trebala bi zahtijevati od odgovornih strana da poduzmu potrebne mjere radi osiguravanja usklađenosti obrađene vode. Trebalo bi obustaviti opskrbu obrađenom vodom ako neusklađenost uzrokuje znatan rizik za okoliš ili zdravlje ljudi ili životinja.

(27) Namjera je da se odredbama ove Uredbe nadopunjuju zahtjevi ostalog zakonodavstva Unije, posebno u pogledu mogućih rizika za zdravlje i okoliš.Kako bi se osigurao sveobuhvatan pristup rješavanju problema mogućih rizika okoliš te za zdravlje ljudi i životinja, operateri postrojenja za obradu vode i nadležna tijela trebali bi uzeti u obzir zahtjeve koji su utvrđeni drugim relevantnim zakonodavstvom Unije, posebno direktivama Vijeća 86/278/EEZ ([8]) i 91/676/EEZ ([9]), direktivama 91/271/EEZ, 98/83/EZ i 2000/60/EZ, uredbama (EZ) br. 178/2002 ([10]), (EZ) br. 852/2004 ([11]), (EZ) br. 183/2005 ([12]), (EZ) br. 396/2005 ([13]) i (EZ) br. 1069/2009 ([14]) Europskog parlamenta i Vijeća, direktivama 2006/7/EZ ([15]), 2006/118/EZ ([16]), 2008/105/EZ ([17]) i 2011/92/EU ([18]) Europskog parlamenta i Vijeća te uredbama Komisije (EZ) br. 2073/2005 ([19]), (EZ) br. 1881/2006 ([20]) i (EU) br. 142/2011 ([21]).

(28) Uredbom (EZ) br. 852/2004 utvrđena su opća pravila za subjekte u poslovanju s hranom, a obuhvaćeni su proizvodnja, prerada, distribucija i stavljanje na tržište hrane namijenjene za prehranu ljudi. Tom uredbom uređuje se zdravstvena kvaliteta hrane, a jedno od njezinih glavnih načela jest da primarnu odgovornost za sigurnost hrane snosi subjekt u poslovanju s hranom. I za tu su uredbu izrađene detaljne smjernice. U tom je smislu posebno relevantna obavijest Komisije o smjernicama za smanjenje mikrobioloških rizika u svježem voću i povrću tijekom primarne proizvodnje na temelju dobre higijene. Minimalni zahtjevi za obrađenu vodu utvrđeni u ovoj Uredbi ne bi trebali sprečavati subjekte u poslovanju s hranom da postignu kvalitetu vode potrebnu za ispunjenje zahtjeva iz Uredbe (EZ) br. 852/2004 upotrebom, u kasnijoj fazi, nekoliko tehnika za pročišćavanje vode samostalno ili u kombinaciji s tehnikama koje ne uključuju pročišćavanje.

(29) Postoji veliki potencijal za recikliranje i ponovnu upotrebu pročišćenih otpadnih voda. S ciljem promicanja i poticanja ponovne upotrebe vode, navođenje posebnih namjena u ovoj Uredbi ne bi trebalo spriječiti države članice da dozvole upotrebu obrađene vode u druge svrhe, uključujući u industrijske, rekreacijske i okolišne svrhe, ovisno o tome što se smatra potrebnim s obzirom na nacionalne okolnosti i potrebe te pod uvjetom da se osigura visoka razina zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja.

([8]) Direktiva Vijeća 86/278/EEZ od 12. lipnja 1986. o zaštiti okoliša, posebno tla, kod upotrebe mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u poljoprivredi (SL L 181, 4.7.1986., str. 6.).

([9]) Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 375, 31.12.1991., str. 1.).

([10]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

([11]) Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004., str. 1.).

([12]) Uredba (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje (SL L 35, 8.2.2005., str. 1.).

([13]) Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

([14]) Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).

([15]) Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kvalitetom vode za kupanje i stavljanju izvan snage Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4.3.2006., str. 37.).

([16]) Direktiva 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja (SL L 372, 27.12.2006., str. 19.).

([17]) Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 348, 24.12.2008., str. 84.).

([18]) Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

([19]) Uredba Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu (SL L 338, 22.12.2005., str. 1.).

([20]) Uredba Komisije (EZ) br. 1881/2006 od 19. prosinca 2006. o utvrđivanju najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani (SL L 364, 20.12.2006., str. 5.).

([21]) Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL L 54, 26.2.2011., str. 1.).

(30) Nadležna tijela trebala bi surađivati s drugim relevantnim tijelima putem razmjene informacija kako bi se osigurala usklađenost s relevantnim zahtjevima Unije i nacionalnim zahtjevima.

(31) Kako bi se povećalo povjerenje u ponovnu upotrebu vode, javnosti bi trebalo pružati informacije. Stavljanje na raspolaganje jasnih, sveobuhvatnih i ažuriranih informacija o ponovnoj upotrebi vode omogućilo bi veću transparentnost i sljedivost, a moglo bi biti i od posebne koristi drugim relevantnim tijelima na koja se odnosi konkretna ponovna upotreba vode. Kako bi se potaknula ponovna upotreba vode te s ciljem osvješćivanja dionika o koristima ponovne upotrebe vode, a time i promicanja njezine prihvaćenosti, države članice trebale bi osigurati razvoj kampanja za informiranje i podizanje svijesti prilagođenih opsegu ponovne upotrebe vode.

(32) Obrazovanje i osposobljavanje krajnjih korisnika od ključne su važnosti kao sastavnice provedbe i održavanja preventivnih mjera. U planu upravljanja rizicima ponovne upotrebe vode trebalo bi razmotriti konkretne preventivne mjere za sprečavanje izloženosti ljudi kao što su upotreba osobne zaštitne opreme, pranje ruku i osobna higijena.

(33) Direktivom 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([22]) nastoji se zajamčiti pristup informacijama o okolišu u državama članicama u skladu s Konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša ([23]) (Aarhuška konvencija). Direktivom 2003/4/EZ utvrđuju se opsežne obveze povezane i sa stavljanjem na raspolaganje informacija o okolišu na zahtjev i s aktivnim širenjem takvih informacija. Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([24]) obuhvaća dijeljenje prostornih informacija, uključujući skupove podataka o raznim temama povezanima s okolišem. Važno je da se odredbama ove Uredbe koje se odnose na pristup informacijama i aranžmane za dijeljenje podataka dopunjuju te direktive te da se ne stvara zaseban pravni režim. Stoga se odredbama ove Uredbe o obavješćivanju javnosti i o informacijama o praćenju provedbe ne bi trebalo dovoditi u pitanje direktive 2003/4/EZ i 2007/2/EZ.

(34) Podaci koje dostavljaju države članice ključni su da bi se Komisiji omogućilo praćenje i ocjenjivanje ove Uredbe u odnosu na ciljeve koje se nastoji ostvariti.

(35) U skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva ([25]) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe. Evaluacija bi se trebala temeljiti na pet kriterija, a to su učinkovitost, djelotvornost, važnost, usklađenost i dodana vrijednost Unije, te bi trebala biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih mjera. U evaluaciji bi trebalo uzeti u obzir znanstveni napredak, posebice u pogledu mogućeg učinka tvari koje izazivaju sve više zabrinutosti.

(36) U minimalnim zahtjevima za sigurnu ponovnu upotrebu pročišćenih komunalnih otpadnih voda odražavaju se dostupne znanstvene spoznaje i međunarodno priznati standardi i prakse za ponovnu upotrebu vode te se njima jamči da se takva voda može sigurno upotrebljavati za navodnjavanje poljoprivrednih površina, čime se osigurava visoka razina zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja. S obzirom na rezultate evaluacije ove Uredbe odnosno kad god se to nalaže uslijed novih znanstvenih dostignuća i tehničkog napretka, Komisija bi trebala moći razmotriti potrebu za preispitivanjem minimalnih zahtjeva iz odjeljka 2. Priloga I. te bi prema potrebi trebala podnijeti zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe.

(37) Kako bi se ključni elementi upravljanja rizicima prilagodili tehničkom i znanstvenom napretku, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije radi izmjene ključnih elemenata upravljanja rizicima predviđenih ovom Uredbom. Osim toga, kako bi se osigurala visoka razina zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja, Komisija bi trebala moći donijeti i delegirane akte kojima se dopunjuju ključni elementi upravljanja rizicima predviđeni ovom Uredbom utvrđivanjem tehničkih specifikacija. Posebno je

([22]) Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26.).

([23]) SL L 124, 17.5.2005., str. 4.

([24]) Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

([25]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(38) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji za donošenje detaljnih pravila u pogledu formata i prikazivanja informacija o praćenju provedbe ove Uredbe koje trebaju pružati države članice te u pogledu formata i prikazivanja pregleda na razini Unije koji izrađuje Europska agencija za okoliš. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([26]).

(39) Cilj je ove Uredbe, među ostalim, zaštititi okoliš te zdravlje ljudi i životinja. Kako je Sud više puta istaknuo, isključiti, u načelu, mogućnost da se osobe kojih se to tiče pozivaju na obvezu koja se nameće direktivom bilo bi u suprotnosti s obvezujućim učinkom koji se pridaje direktivi na temelju članka 288. trećeg stavka Ugovora o funkcioniranju Europske unije. To stajalište vrijedi i u pogledu uredbe čiji je cilj zajamčiti da je obrađena voda sigurna za navodnjavanje poljoprivrednih površina.

(40) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe te bi trebale poduzeti sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Te bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

(41) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno zaštitu okoliša te zdravlja ljudi i životinja, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(42) Državama članicama treba osigurati dovoljno vremena da uspostave upravnu infrastrukturu potrebnu za primjenu ove Uredbe, kao i operaterima da se pripreme za primjenu novih pravila.

(43) Kako bi se što više razvijala i promicala ponovna upotreba adekvatno pročišćenih otpadnih voda te kako bi se ostvarilo znatno poboljšanje pouzdanosti adekvatno pročišćenih otpadnih voda i održivih metoda upotrebe, Unija bi trebala podupirati istraživanja i razvoj u tom području kroz program Obzor Europa.

(44) Ovom se Uredbom želi potaknuti održiva upotreba vode. Imajući u vidu taj cilj, Komisija bi trebala upotrebljavati programe Unije, uključujući program LIFE, za pružanje potpore lokalnim inicijativama za ponovnu upotrebu adekvatno pročišćenih otpadnih voda,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i svrha

1. Ovom se Uredbom utvrđuju minimalni zahtjevi u pogledu kvalitete vode i praćenja te odredbe o upravljanju rizicima i o sigurnoj upotrebi obrađene vode u kontekstu integriranog upravljanja vodama.

([26]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

2. Svrha je ove Uredbe zajamčiti da je obrađena voda sigurna za navodnjavanje poljoprivrednih površina, čime se osigurava visoka razina zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja, promiče kružno gospodarstvo, podupire prilagodba na klimatske promjene i doprinosi ciljevima Direktive 2000/60/EZ tako što se na koordiniran način u cijeloj Uniji pristupa rješavanju pitanja nestašice vode i pritiska na vodne resurse koji iz toga proizlazi, a time i doprinosi učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje kad god se pročišćene komunalne otpadne vode ponovo upotrebljavaju, u skladu s člankom 12. stavkom 1. Direktive 91/271/EEZ, za navodnjavanje poljoprivrednih površina kako je navedeno u odjeljku 1. Priloga I. ovoj Uredbi.

2. Država članica može odlučiti da ponovna upotreba vode nije primjerena za navodnjavanje poljoprivrednih površina u nekom njezinu vodnom području ili više njih odnosno u dijelovima tih područja, uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

(a) zemljopisne i klimatske uvjete na tom području odnosno na dijelovima tog područja;

(b) pritiske na druge vodne resurse i stanje tih resursa, uključujući kvantitativno stanje tijela podzemne vode kako je navedeno u Direktivi 2000/60/EZ;

(c) pritiske na tijela površinske vode u koja se ispuštaju komunalne otpadne vode i stanje tih tijela;

(d) troškove okoliša i troškove resursâ obrađene vode i drugih vodnih resursa.

Svaka odluka donesena u skladu s prvim podstavkom mora biti valjano obrazložena na temelju kriterija iz tog podstavka te se podnosi Komisiji. Preispituje se prema potrebi, posebice uzimajući u obzir predviđanja u pogledu klimatskih promjena i nacionalne strategije za prilagodbu klimatskim promjenama, a najmanje svakih šest godina uzimajući u obzir planove upravljanja riječnim slivovima utvrđene na temelju Direktive 2000/60/EZ.

3. Odstupajući od stavka 1., istraživački ili pilot projekti koji se odnose na postrojenje za obradu vode mogu se izuzeti iz ove Uredbe ako nadležno tijelo utvrdi da su ispunjeni sljedeći kriteriji:

(a) istraživački ili pilot projekt neće se provoditi u vodnom tijelu koje se upotrebljava za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju ili relevantnoj zaštitnoj zoni određenoj na temelju Direktive 2000/60/EZ;

(b) istraživački ili pilot projekt podlijegat će odgovarajućem praćenju.

Svako izuzeće na temelju ovog stavka ograničeno je na maksimalno trajanje od pet godina.

Poljoprivredna kultura proizišla iz istraživačkog ili pilot projekta na koji se primjenjuje izuzeće u skladu s ovim stavkom ne stavlja se na tržište.

4. Ova se Uredba primjenjuje ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 852/2004 i ne sprečava subjekte u poslovanju s hranom da postignu kvalitetu vode potrebnu za ispunjenje zahtjeva iz te uredbe upotrebom, u kasnijoj fazi, nekoliko tehnika za pročišćavanje vode samostalno ili u kombinaciji s tehnikama koje ne uključuju pročišćavanje ili da upotrebljavaju alternativne izvore vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „nadležno tijelo” znači tijelo koje je država članica imenovala za ispunjavanje njezinih obveza na temelju ove Uredbe u pogledu izdavanja dozvola za proizvodnju obrađene vode ili opskrbu njome, u pogledu izuzećâ za istraživačke ili pilot projekte te u pogledu provjera usklađenosti;

2. „krajnji korisnik” znači fizička ili pravna osoba, bilo da je riječ o javnom ili privatnom subjektu, koja se koristi obrađenom vodom za navodnjavanje poljoprivrednih površina;

3. „komunalne otpadne vode” znači komunalne otpadne vode kako su definirane u članku 2. točki 1. Direktive 91/271/EEZ;

4. „obrađena voda” znači komunalne otpadne vode pročišćene u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Direktivi 91/271/EEZ i dodatno pročišćene u postrojenju za obradu vode u skladu s odjeljkom 2. Priloga I. ovoj Uredbi;

5. „postrojenje za obradu vode” znači uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ili drugo postrojenje u kojem se dodatno pročišćavaju komunalne otpadne vode koji ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Direktivi 91/271/EEZ kako bi se proizvela voda koja je prikladna za upotrebu navedenu u odjeljku 1. Priloga I. ovoj Uredbi;

6. „operater postrojenja za obradu vode” znači fizička ili pravna osoba koja zastupa privatni subjekt ili javno tijelo i upravlja radom postrojenja za obradu vode ili ga kontrolira;

7. „opasnost” znači biološki, kemijski, fizički ili radiološki agens koji može uzrokovati štetu ljudima, životinjama, poljoprivrednim kulturama ili biljkama, ostaloj kopnenoj bioti, vodenoj bioti, tlu ili okolišu općenito;

8. „rizik” znači vjerojatnost da će utvrđene opasnosti prouzročiti štetu tijekom određenog vremenskog okvira, uključujući težinu posljedica;

9. „upravljanje rizicima” znači sustavno upravljanje kojim se stalno osigurava da je ponovna upotreba vode sigurna u određenom kontekstu;

10. „preventivna mjera” znači odgovarajuća radnja ili aktivnost kojom se može spriječiti ili ukloniti rizik za zdravlje ili okoliš ili se takav rizik može smanjiti na prihvatljivu razinu;

11. „točka usklađenosti” znači točka u kojoj operater postrojenja za obradu vode isporučuje obrađenu vodu sljedećem subjektu u lancu;

12. „prepreka” znači svako sredstvo, uključujući fizičke korake ili korake povezane s procesom ili uvjete upotrebe, kojim se smanjuje ili sprečava rizik od zaraze ljudi sprečavanjem kontakta između obrađene vode i proizvoda koji se konzumiraju i izravno izloženih osoba, ili neko drugo sredstvo kojim se, na primjer, smanjuje koncentracija mikroorganizama u obrađenoj vodi ili sprečava njihovo preživljavanje u proizvodima koji se konzumiraju;

13. „dozvola” znači pisano ovlaštenje, koje izdaje nadležno tijelo, za proizvodnju obrađene vode ili opskrbu njome za navodnjavanje poljoprivrednih površina u skladu s ovom Uredbom;

14. „odgovorna strana” znači strana koja izvršava ulogu ili aktivnost u sustavu ponovne upotrebe vode, uključujući operatera postrojenja za obradu vode, operatera uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda ako se razlikuje od operatera postrojenja za obradu vode, relevantno tijelo koje nije imenovano nadležno tijelo te operatera za distribuciju obrađene vode ili operatera za skladištenje obrađene vode;

15. „sustav ponovne upotrebe vode” znači infrastruktura i drugi tehnički elementi potrebni za proizvodnju obrađene vode, opskrbu njome i njezinu upotrebu; on obuhvaća sve elemente od ulazne točke uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda do točke u kojoj se obrađena voda upotrebljava za navodnjavanje poljoprivrednih površina, uključujući prema potrebi infrastrukturu za distribuciju i skladištenje.

Članak 4.

Obveze operatera postrojenja za obradu vode i obveze u pogledu kvalitete obrađene vode

1. Operater postrojenja za obradu vode osigurava da na točki usklađenosti obrađena voda namijenjena navodnjavanju poljoprivrednih površina kako je navedeno u odjeljku 1. Priloga I. ispunjava sljedeće:

(a) minimalne zahtjeve u pogledu kvalitete vode utvrđene u odjeljku 2. Priloga I.;

(b) sve dodatne uvjete koje je utvrdilo nadležno tijelo u odgovarajućoj dozvoli u skladu s člankom 6. stavkom 3. točkama (c) i (d) u pogledu kvalitete vode.

Izvan točke usklađenosti odgovornost za kvalitetu vode više ne snosi operater postrojenja za obradu vode.

2. Radi osiguravanja usklađenosti u skladu s stavkom 1. operater postrojenja za obradu vode prati kvalitetu vode u skladu sa sljedećim:

(a) odjeljkom 2. Priloga I.;

(b) svim dodatnim uvjetima koje je utvrdilo nadležno tijelo u odgovarajućoj dozvoli u skladu s člankom 6. stavkom 3. točkama (c) i (d) u pogledu praćenja.

Članak 5.

Upravljanje rizicima

1. Za potrebe proizvodnje obrađene vode i opskrbe njome te njezine upotrebe nadležno tijelo osigurava uspostavu plana upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode.

Jedan plan upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode može obuhvaćati jedan ili više sustava ponovne upotrebe vode.

2. Plan upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode pripremaju operater postrojenja za obradu vode, druge odgovorne strane te krajnji korisnici prema potrebi. Odgovorne strane koje pripremaju plan upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode savjetuju se sa svim drugim relevantnim odgovornim stranama te krajnjim korisnicima prema potrebi.

3. Plan upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode temelji se na svim ključnim elementima upravljanja rizicima navedenima u Prilogu II. U njemu se utvrđuju nadležnosti za upravljanje rizicima operatera postrojenja za obradu vode i drugih odgovornih strana.

4. U planu upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode posebno se:

(a) navode svi potrebni zahtjevi za operatera postrojenja za obradu vode, uz one koji su utvrđeni u Prilogu I., u skladu s točkom (B) Priloga II. kako bi se dodatno ublažili svi rizici prije točke usklađenosti;

(b) utvrđuju opasnosti i rizici te odgovarajuće preventivne i/ili moguće korektivne mjere u skladu s točkom (C) Priloga II.;

(c) utvrđuju dodatne prepreke u sustavu ponovne upotrebe vode te navode svi dodatni zahtjevi koji su potrebni nakon točke usklađenosti kako bi se osiguralo da je sustav ponovne upotrebe vode siguran, uključujući prema potrebi uvjete povezane s distribucijom, skladištenjem i upotrebom, te se utvrđuju strane koje su odgovorne za ispunjavanje tih zahtjeva.

5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 13. kojima se ova Uredba mijenja kako bi se ključni elementi upravljanja rizicima koji su utvrđeni u Prilogu II. prilagodili tehničkom i znanstvenom napretku.

Komisija je također ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 13. kojima se ova Uredba dopunjuje kako bi se utvrdile tehničke specifikacije ključnih elemenata upravljanja rizicima koji su utvrđeni u Prilogu II.

Članak 6.

Obveze u pogledu dozvole za obrađenu vodu

1. Proizvodnja obrađene vode koja je namijenjena navodnjavanju poljoprivrednih površina i opskrba njome, kako je navedeno u odjeljku 1. Priloga I., podliježe dozvoli.

2. Odgovorne strane u sustavu ponovne upotrebe vode, uključujući prema potrebi krajnjeg korisnika u skladu s nacionalnim pravom, podnose zahtjev za izdavanje dozvole ili za izmjenu postojeće dozvole nadležnom tijelu države članice u kojoj postrojenje za obradu vode radi ili je planirano da će raditi.

3. U dozvoli se utvrđuju obveze operatera postrojenja za obradu vode i, prema potrebi, svih drugih odgovornih strana. Dozvola se temelji na planu upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode i u njoj se, među ostalim, navodi sljedeće:

(a) razred ili razredi kvalitete obrađene vode i poljoprivredna upotreba za koju je, u skladu s Prilogom I., dozvoljena obrađena voda, mjesto upotrebe, postrojenja za obradu vode te procijenjena godišnja količina obrađene vode koja se treba proizvesti;

(b) uvjeti u vezi s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete vode i praćenja utvrđeni u odjeljku 2. Priloga I.;

(c) uvjeti u pogledu dodatnih zahtjeva za operatera postrojenja za obradu vode utvrđeni u planu upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode;

(d) svi ostali uvjeti koji su potrebni za uklanjanje svih neprihvatljivih rizika za okoliš te za zdravlje ljudi i životinja kako bi svi rizici bili na prihvatljivoj razini;

(e) razdoblje valjanosti dozvole;

(f) točka usklađenosti.

4. Za potrebe ocjenjivanja zahtjeva nadležno tijelo savjetuje se i razmjenjuje relevantne informacije s drugim relevantnim tijelima, posebno tijelima nadležnima za vode i zdravstvo ako se razlikuju od nadležnog tijela, i svakom drugom stranom za koju nadležno tijelo smatra da je relevantna.

5. Nadležno tijelo bez odgode odlučuje o tome hoće li izdati dozvolu. Ako je zbog složenosti zahtjeva nadležnom tijelu za donošenje odluke o tome hoće li izdati dozvolu potrebno više od 12 mjeseci od primitka potpunog zahtjeva, podnositelja zahtjeva obavješćuje o očekivanom datumu te odluke.

6. Dozvole se redovito preispituju i prema potrebi ažuriraju, barem u sljedećim slučajevima:

(a) znatne promjene kapaciteta;

(b) modernizacije opreme;

(c) dodavanja nove opreme ili procesa; ili

(d) znatnog učinka promjena klimatskih ili drugih uvjeta na ekološko stanje tijela površinske vode.

7. Države članice mogu zahtijevati da skladištenje, distribucija i upotreba obrađene vode podliježu posebnoj dozvoli radi primjene dodatnih zahtjeva i prepreka utvrđenih u planu upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode iz članka 5. stavka 4.

Članak 7.

Provjera usklađenosti

1. Nadležno tijelo provjerava usklađenost s uvjetima utvrđenima u dozvoli. Provjere usklađenosti provode se na sljedeće načine:

(a) provjerama na terenu;

(b) upotrebom podataka o praćenju dobivenih osobito na temelju ove Uredbe;

(c) na bilo koji drugi primjeren način.

2. U slučaju neusklađenosti s uvjetima utvrđenima u dozvoli nadležno tijelo zahtijeva od operatera postrojenja za obradu vode te, prema potrebi, drugih odgovornih strana da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se bez odgode ponovno uspostavila usklađenost i da odmah obavijeste krajnje korisnike na koje to utječe.

3. Ako neusklađenost s uvjetima utvrđenima u dozvoli predstavlja znatan rizik za okoliš ili zdravlje ljudi ili životinja, operater postrojenja za obradu vode ili svaka druga odgovorna strana odmah obustavljaju opskrbu obrađenom vodom dok nadležno tijelo ne utvrdi da je usklađenost ponovno uspostavljena, na temelju postupaka utvrđenih u planu upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode, u skladu s točkom (a) odjeljka 2. Priloga I.

4. U slučaju da nastupi incident koji utječe na usklađenost s uvjetima utvrđenima u dozvoli, operater postrojenja za obradu vode ili svaka druga odgovorna strana o tome odmah obavješćuju nadležno tijelo i druge strane na koje bi to moglo utjecati te nadležnom tijelu dostavljaju informacije potrebne za procjenu učinaka tog incidenta.

5. Nadležno tijelo redovito provjerava ispunjavaju li odgovorne strane mjere i zadaće utvrđene u planu upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode.

Članak 8.

Suradnja među državama članicama

1. Ako je ponovna upotreba vode od prekogranične važnosti, države članice određuju kontaktnu točku u svrhu suradnje s kontaktnim točkama i, prema potrebi, nadležnim tijelima drugih država članica ili upotrebljavaju postojeće strukture koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma.

Uloga je kontaktnih točaka ili postojećih struktura sljedeća:

(a) primanje i slanje zahtjeva za pomoć;

(b) pružanje pomoći na zahtjev; i

(c) koordiniranje komunikacije između nadležnih tijela.

Nadležna tijela prije izdavanja dozvole razmjenjuju informacije o uvjetima utvrđenima u članku 6. stavku 3. s kontaktnom točkom u državi članici u kojoj je predviđena upotreba obrađene vode.

2. Države članice bez nepotrebnog odgađanja odgovaraju na zahtjeve za pomoć.

Članak 9.

Informiranje i podizanje svijesti

Uštede vodnih resursa do kojih dolazi zahvaljujući ponovnoj upotrebi vode tema su općih kampanja za podizanje svijesti u državama članicama u kojima se obrađena voda upotrebljava za navodnjavanje poljoprivrednih površina. Takve kampanje mogu uključivati i promicanje koristi koje proizlaze iz sigurne ponovne upotrebe vode.

Te države članice mogu provoditi i kampanje za informiranje krajnjih korisnika kako bi se osigurala optimalna i sigurna upotreba obrađene vode, a time i visoka razina zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja.

Države članice mogu te kampanje za informiranje i podizanje svijesti prilagoditi opsegu ponovne upotrebe vode.

Članak 10.

Obavješćivanje javnosti

1. Ne dovodeći u pitanje direktive 2003/4/EZ i 2007/2/EZ, države članice u kojima se obrađena voda upotrebljava za navodnjavanje poljoprivrednih površina kako je navedeno u odjeljku 1. Priloga I. ovoj Uredbi osiguravaju javnu dostupnost primjerenih i ažuriranih informacija o ponovnoj upotrebi vode na internetu ili drugim načinima. Te informacije uključuju sljedeće:

(a) količinu i kvalitetu obrađene vode isporučene u skladu s ovom Uredbom;

(b) postotak obrađene vode koja je u državi članici isporučena u skladu s ovom Uredbom u odnosu na ukupnu količinu pročišćenih komunalnih otpadnih voda, ako su ti podaci dostupni;

(c) dozvole koje su izdane ili izmijenjene u skladu s ovom Uredbom, uključujući uvjete koje su utvrdila nadležna tijela u skladu s člankom 6. stavkom 3. ove Uredbe;

(d) rezultate provjera usklađenosti provedenih u skladu s člankom 7. stavkom 1. ove Uredbe;

(e) kontaktne točke određene u skladu s člankom 8. stavkom 1. ove Uredbe.

2. Informacije iz stavka 1. ažuriraju se svake dvije godine.

3. Države članice osiguravaju da se svaka odluka donesena u skladu s člankom 2. stavkom 2. stavi na raspolaganje javnosti na internetu ili drugim načinima.

Članak 11.

Informacije o praćenju provedbe

1. Ne dovodeći u pitanje direktive 2003/4/EZ i 2007/2/EZ, države članice u kojima se obrađena voda upotrebljava za navodnjavanje poljoprivrednih površina kako je navedeno u odjeljku 1. Priloga I. ovoj Uredbi dužne su, uz pomoć Europske agencije za okoliš:

(a) do 26. lipnja 2026. uspostaviti i objaviti, a potom svakih šest godina ažurirati skup podataka koji sadržava informacije o ishodu provjere usklađenosti provedene u skladu s člankom 7. stavkom 1. ove Uredbe te ostale informacije koje trebaju biti stavljene na raspolaganje javnosti na internetu ili drugim načinima u skladu s člankom 10. ove Uredbe;

(b) uspostaviti, objaviti i zatim svake godine ažurirati skup podataka koji sadržava informacije o slučajevima neusklađenosti s uvjetima utvrđenima u dozvoli koje su prikupljene u skladu s člankom 7. stavkom 1. ove Uredbe te informacije o mjerama poduzetima u skladu s člankom 7. stavcima 2. i 3. ove Uredbe.

2. Države članice osiguravaju da Komisija, Europska agencija za okoliš i Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti imaju pristup skupovima podataka iz stavka 1.

3. Na temelju skupova podataka iz stavka 1. Europska agencija za okoliš, uz savjetovanje s državama članicama, redovito ili na zahtjev Komisije izrađuje, objavljuje i ažurira pregled na razini Unije. Taj pregled prema potrebi sadržava pokazatelje ostvarenja, rezultata i učinaka ove Uredbe te karte i izvješća država članica.

4. Komisija može provedbenim aktima utvrditi detaljna pravila u pogledu formata i prikazivanja informacija koje treba pružiti u skladu sa stavkom 1., kao i detaljna pravila u pogledu formata i prikazivanja pregleda na razini Unije iz stavka 3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 14.

5. Komisija do 26. lipnja 2022. uz savjetovanje s državama članicama utvrđuje smjernice za potporu primjeni ove Uredbe.

Članak 12.

Evaluacija i preispitivanje

1. Komisija do 26. lipnja 2028. provodi evaluaciju ove Uredbe. Evaluacija se temelji najmanje na sljedećem:

(a) iskustvu stečenom u provedbi ove Uredbe;

(b) skupovima podataka koje su uspostavile države članice u skladu s člankom 11. stavkom 1. i pregledu na razini Unije koji izrađuje Europska agencija za okoliš u skladu s člankom 11. stavkom 3.;

(c) relevantnim znanstvenim, analitičkim i epidemiološkim podacima;

(d) tehničkim i znanstvenim spoznajama;

(e) preporukama WHO-a, ako postoje, ili drugim međunarodnim smjernicama ili ISO normama.

2. Pri provedbi evaluacije Komisija posvećuje posebnu pozornost sljedećim aspektima:

(a) minimalnim zahtjevima utvrđenima u Prilogu I.;

(b) ključnim elementima upravljanja rizicima utvrđenima u Prilogu II.;

(c) dodatnim zahtjevima koje su utvrdila nadležna tijela u skladu s člankom 6. stavkom 3. točkama (c) i (d);

(d) učinku ponovne upotrebe vode na okoliš te na zdravlje ljudi i životinja, uključujući učinak tvari koje izazivaju sve više zabrinutosti.

3. U okviru evaluacije Komisija ocjenjuje izvedivost:

(a) proširenja područja primjene ove Uredbe na obrađenu vodu namijenjenu za dodatne posebne svrhe, uključujući ponovnu upotrebu u industrijske svrhe;

(b) proširenja zahtjeva ove Uredbe kako bi obuhvaćali neizravnu upotrebu pročišćenih otpadnih voda.

4. Na temelju rezultata evaluacije ili kad god je to potrebno zbog novih tehničkih i znanstvenih spoznaja, Komisija može ispitati potrebu za preispitivanjem minimalnih zahtjeva utvrđenih u odjeljku 2. Priloga I.

5. Komisija prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe.

Članak 13.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 5. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 25. lipnja 2020. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 5. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 5. stavka 5. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 14.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor osnovan Direktivom 2000/60/EZ. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako Odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 15.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice do 26. lipnja 2024. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama te je obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 16.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 26. lipnja 2023.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. svibnja 2020.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednica*
D. M. SASSOLI	A. METELKO-ZGOMBIĆ

PRILOG I.

UPOTREBE I MINIMALNI ZAHTJEVI

Odjeljak 1.

Upotrebe obrađene vode

Navodnjavanje poljoprivrednih površina

Navodnjavanje poljoprivrednih površina znači navodnjavanje sljedećih vrsta poljoprivrednih kultura:

— prehrambenih poljoprivrednih kultura koje se konzumiraju sirove, a to su poljoprivredne kulture namijenjene za prehranu ljudi u sirovom ili neprerađenom stanju,

— prehrambenih poljoprivrednih kultura koje se prerađuju, a to su poljoprivredne kulture namijenjene za prehranu ljudi nakon postupka obrade (npr. kuhane ili industrijski prerađene),

— neprehrambenih poljoprivrednih kultura, a to su poljoprivredne kulture koje nisu namijenjene za prehranu ljudi (npr. pašnjaci, krmno bilje, vlakna, ukrasno bilje, sjemenske kulture, energetske kulture i livadske kulture).

Ne dovodeći u pitanje drugo relevantno pravo Unije u području okoliša i zdravlja, države članice mogu upotrebljavati obrađenu vodu u dodatne svrhe kao što su:

— ponovna upotreba vode u industrijske svrhe; i

— rekreacijske i okolišne svrhe.

Odjeljak 2.

Minimalni zahtjevi

Minimalni zahtjevi koji se primjenjuju na obrađenu vodu namijenjenu navodnjavanju poljoprivrednih površina

Razredi kvalitete obrađene vode te dozvoljene upotrebe i metode navodnjavanja za svaki razred navedeni su u tablici 1. Minimalni zahtjevi u pogledu kvalitete vode navedeni su u tablici 2. točke (a). Minimalne učestalosti i ciljevi učinkovitosti za praćenje obrađene vode navedeni su u tablici 3. (rutinsko praćenje) i tablici 4. (validacijsko praćenje) točke (b).

Poljoprivredne kulture koje pripadaju određenoj kategoriji navodnjavaju se obrađenom vodom odgovarajućeg razreda minimalne kvalitete obrađene vode kako je utvrđeno u tablici 1., osim ako se upotrebljavaju odgovarajuće dodatne prepreke kako je navedeno u članku 5. stavku 4. točki (c), što dovodi do postizanja zahtjeva u pogledu kvalitete utvrđenih u tablici 2. točke (a). Takve dodatne prepreke mogu se temeljiti na indikativnom popisu preventivnih mjera navedenom u točki 7. Priloga II. ili u bilo kojim drugim jednakovrijednim nacionalnim ili međunarodnim normama, npr. normi ISO 16075-2.

Tablica 1. – Razredi kvalitete obrađene vode te dozvoljena upotreba u poljoprivredi i metoda navodnjavanja

Razred minimalne kvalitete obrađene vode	Kategorija poljoprivrednih kultura (*)	Metoda navodnjavanja
A	Sve prehrambene poljoprivredne kulture koje se konzumiraju sirove i čiji jestivi dio dolazi u izravan dodir s obrađenom vodom te korjenaste poljoprivredne kulture koje se konzumiraju sirove	Sve metode navodnjavanja
B	Prehrambene poljoprivredne kulture koje se konzumiraju sirove i čiji jestivi dio raste iznad zemlje i ne dolazi u izravan dodir s obrađenom vodom, prehrambene poljoprivredne kulture koje se prerađuju i neprehrambene poljoprivredne kulture uključujući poljoprivredne kulture kojima se hrane životinje koje se koriste za proizvodnju mlijeka ili mesa	Sve metode navodnjavanja
C	Prehrambene poljoprivredne kulture koje se konzumiraju sirove i čiji jestivi dio raste iznad zemlje i ne dolazi u izravan dodir s obrađenom vodom, prehrambene poljoprivredne kulture koje se prerađuju i neprehrambene poljoprivredne kulture uključujući poljoprivredne kulture kojima se hrane životinje koje se koriste za proizvodnju mlijeka ili mesa	Navodnjavanje kapanjem (**) ili druga metoda navodnjavanja kojom se izbjegava izravan dodir s jestivim dijelom poljoprivredne kulture

Razred minimalne kvalitete obrađene vode	Kategorija poljoprivrednih kultura (*)	Metoda navodnjavanja
D	Industrijske, energetske i sjemenske kulture	Sve metode navodnjavanja (***)

(*) Ako je ista vrsta navodnjavane poljoprivredne kulture obuhvaćena u više kategorija iz tablice 1., primjenjuju se zahtjevi najstrože kategorije.

(**) Navodnjavanje kapanjem (navodnjavanje kap po kap) sustav je mikronavodnjavanja u kojem voda u kapljicama ili tankom mlazu dolazi do biljaka, a kapanje se provodi na tlo ili izravno ispod njegove površine vrlo malom brzinom (2–20 litara/sat) s pomoću sustava plastičnih cijevi malog promjera koje završavaju emiterima ili kapaljkama.

(***) U slučaju metoda navodnjavanja koje oponašaju kišu posebnu pozornost trebalo bi posvetiti zaštiti zdravlja radnika ili drugih prisutnih osoba. U tu se svrhu primjenjuju odgovarajuće preventivne mjere.

(a) Minimalni zahtjevi u pogledu kvalitete vode

Tablica 2. – Zahtjevi u pogledu kvalitete obrađene vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina

Razred kvalitete obrađene vode	Okvirni tehnološki cilj	Zahtjevi u pogledu kvalitete				
		E. coli (broj/100 ml)	BPK_5 (mg/l)	UST (mg/l)	Mutnoća (NTU)	Ostalo
A	Drugi stupanj pročišćavanja, filtriranje i dezinfekcija	≤ 10	≤ 10	≤ 10	≤ 5	*Legionella* spp.: < 1 000 cfu/l ako postoji rizik od aerosolizacije Crijevne nematode (jajašca helminta): ≤ 1 jajašce/l za navodnjavanje pašnjaka ili krmnog bilja
B	Drugi stupanj pročišćavanja i dezinfekcija	≤ 100	U skladu s Direktivom 91/271/EEZ (Prilog I. tablica 1.)	U skladu s Direktivom 91/271/EEZ (Prilog I. tablica 1.)	–	
C	Drugi stupanj pročišćavanja i dezinfekcija	≤ 1 000			–	
D	Drugi stupanj pročišćavanja i dezinfekcija	≤ 10 000			–	

Smatra se da je obrađena voda u skladu sa zahtjevima iz tablice 2. ako rezultati mjerenja za tu obrađenu vodu ispunjavaju sve sljedeće kriterije:

— navedene vrijednosti za *E. coli, Legionellu* spp. i crijevne nematode utvrđene su u 90 % ili više uzoraka; ni u jednom uzorku vrijednosti nije premašena maksimalna granica odstupanja od 1 logaritamske jedinice u odnosu na navedene vrijednosti za *E. coli* i *Legionellu* spp. te 100 % navedene vrijednosti za crijevne nematode;

— navedene vrijednosti za BPK_5, UST i mutnoću u razredu A utvrđene su u 90 % ili više uzoraka; ni u jednom uzorku vrijednosti nije premašena maksimalna granica odstupanja od 100 % navedene vrijednosti.

(b) Minimalni zahtjevi u pogledu praćenja

Operateri postrojenja za obradu vode provode rutinsko praćenje kako bi provjerili je li obrađena voda u skladu s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete navedenima u točki (a). Rutinsko praćenje uključuje se u postupke provjere sustava ponovne upotrebe vode.

Uzorci koji se koriste za provjeru usklađenosti s mikrobiološkim parametrima na točki usklađenosti uzimaju se u skladu s normom EN ISO 19458 ili bilo kojim drugim nacionalnim ili međunarodnim normama kojima se osigurava jednaka kvaliteta.

Tablica 3. – Minimalna učestalost rutinskog praćenja obrađene vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina

	Minimalna učestalost praćenja					
Razred kvalitete obrađene vode	*E. coli*	BPK_5	UST	Mutnoća	*Legionella* spp. (ako je primjenjivo)	Crijevne nematode (ako je primjenjivo)
A	Jedanput tjedno	Jedanput tjedno	Jedanput tjedno	Kontinuirano	Dvaput mjesečno	Dvaput mjesečno ili kako odredi operater postrojenja za obradu vode ovisno o broju jajašaca u otpadnim vodama koje ulaze u postrojenje za obradu vode
B	Jedanput tjedno	U skladu s Direktivom 91/271/EEZ (Prilog I. odjeljak D)	U skladu s Direktivom 91/271/EEZ (Prilog I. odjeljak D)	-		
C	Dvaput mjesečno			-		
D	Dvaput mjesečno			-		

Validacijsko praćenje provodi se prije puštanja u rad novog postrojenja za obradu vode.

Postrojenja za obradu vode koja su već u funkciji i koja 25. lipnja 2020. ispunjavaju zahtjeve u pogledu kvalitete obrađene vode navedene u tablici 2. točke (a) izuzimaju se iz te obveze validacijskog praćenja.

Međutim, validacijsko praćenje provodi se u svim slučajevima kada dolazi do modernizacije opreme te kada se dodaju nova oprema ili novi procesi.

Validacijsko praćenje provodi se za razred kvalitete obrađene vode koji ima najstrože zahtjeve, tj. razred A, kako bi se ocijenilo ispunjavaju li se ciljevi učinkovitosti (smanjenje $\log_{10}$). Validacijsko praćenje obuhvaća praćenje indikatorskih mikroorganizama povezanih sa svakom skupinom patogena, to jest bakterijama, virusima i protozoama. Izabrani indikatorski mikroorganizmi jesu *E. coli* za patogene bakterije, F-specifični kolifagi, somatski kolifagi ili kolifagi za patogene viruse, i spore *Clostridium perfringens* ili sporogene bakterije koje reduciraju sulfate za protozou. U tablici 4. navedeni su ciljevi učinkovitosti (smanjenje $\log_{10}$) koji se validacijskim praćenjem provjeravaju za izabrane indikatorske mikroorganizme, a moraju biti ostvareni na točki usklađenosti, uzimajući u obzir koncentracije u nepročišćenim otpadnim vodama koje ulaze u uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Najmanje 90 % validacijskih uzoraka mora dosegnuti ili premašiti ciljeve učinkovitosti.

Ako biološki indikator u nepročišćenim otpadnim vodama nije prisutan u dovoljnoj količini kako bi se postiglo smanjenje $\log_{10}$, odsutnost takvog biološkog indikatora u obrađenoj vodi znači da su validacijski zahtjevi ispunjeni. Ispunjenje cilja učinkovitosti može se utvrditi analitičkom kontrolom, dodavanjem učinkovitosti koja se pripisuje pojedinačnim koracima pročišćavanja na temelju znanstvenih dokaza za standardne uhodane procese, kao što su objavljeni podaci iz izvješća o ispitivanju ili studije slučaja, ili laboratorijskim ispitivanjima pod kontroliranim uvjetima za inovativno pročišćavanje.

Tablica 4. – Validacijsko praćenje obrađene vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina

Razred kvalitete obrađene vode	Indikatorski mikroorganizmi (*)	Ciljevi učinkovitosti za lanac pročišćavanja (smanjenje $\log_{10}$)
A	*E. coli*	≥ 5,0
	Ukupni kolifagi/F-specifični kolifagi/somatski kolifagi/kolifagi (**)	≥ 6,0
	Spore *Clostridium perfringens*/sporogene bakterije koje reduciraju sulfate (***)	≥ 4,0 (u slučaju spora *Clostridium perfringens*) ≥ 5,0 (u slučaju sporogenih bakterija koje reduciraju sulfate)

(*) Umjesto predloženih indikatorskih mikroorganizama za potrebe validacijskog praćenja mogu se upotrebljavati i referentni patogeni *Campylobacter,* Rotavirus i *Cryptosporidium*. Tada se primjenjuju sljedeći ciljevi učinkovitosti smanjenja log10: *Campylobacter* (≥ 5,0), Rotavirus (≥ 6,0) i *Cryptosporidium* (≥ 5,0).

(**) Ukupni kolifagi parametar je koji je odabran kao najprimjereniji pokazatelj virusnog onečišćenja. Međutim, ako analiza ukupnih kolifaga nije izvediva, analizira se barem jedan od njih (F-specifični ili somatski kolifagi).

(***) Spore *Clostridium perfringens* parametar je koji je odabran kao najprimjereniji pokazatelj onečišćenja protozoama. Međutim, alternativno se mogu analizirati sporogene bakterije koje reduciraju sulfate ako je koncentracija spora *Clostridium perfringens* tolika da nije moguće validirati dolazi li do potrebnog smanjenja $\log_{10}$.

Metode analiza koje se provode radi praćenja validiraju se i dokumentiraju u skladu s normom EN ISO/IEC-17025 ili drugim nacionalnim ili međunarodnim normama kojima se osigurava jednaka kvaliteta.

PRILOG II.

(A) Ključni elementi upravljanja rizicima

Upravljanje rizicima obuhvaća utvrđivanje rizika i upravljanje njima na proaktivan način kako bi se osiguralo da se obrađena voda sigurno upotrebljava i da se njome upravlja na siguran način te da ne postoji rizik za okoliš te za zdravlje ljudi ili životinja. U tu se svrhu utvrđuje plan upravljanja rizicima za ponovnu upotrebu vode na temelju sljedećih elemenata:

1. Opis cijelog sustava ponovne upotrebe vode, od trenutka kad otpadne vode uđu u uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda do trenutka upotrebe, uključujući izvore otpadnih voda, faze pročišćavanja i tehnologije koje se upotrebljavaju u postrojenju za obradu vode, infrastrukturu za opskrbu, distribuciju i skladištenje, predviđenu upotrebu, mjesto i razdoblje upotrebe (npr. privremena ili *ad hoc* upotreba), metode navodnjavanja, vrstu poljoprivredne kulture, druge izvore vode ako se namjerava upotrijebiti kombinacija te količinu obrađene vode koju treba isporučiti.

2. Utvrđivanje svih strana koje sudjeluju u sustavu ponovne upotrebe vode i jasan opis njihovih uloga i odgovornosti.

3. Utvrđivanje potencijalnih opasnosti, posebno prisutnosti onečišćujućih tvari i patogena, te mogućnosti nastajanja opasnih događaja kao što su neuspješno pročišćavanje ili slučajna istjecanja ili kontaminacija sustava ponovne upotrebe vode.

4. Utvrđivanje okoliša i stanovništva za koje postoji rizik te načina izloženosti u odnosu na utvrđene potencijalne opasnosti, uzimajući u obzir posebne okolišne čimbenike kao što su lokalni hidrogeološki uvjeti, topografski uvjeti, vrsta tla i ekologija te čimbenike povezane s vrstom poljoprivredne kulture te poljoprivrednim praksama i praksama navodnjavanja. Razmatranje mogućih nepovratnih ili dugotrajnih negativnih učinaka procesa obrade vode na okoliš i zdravlje, potkrijepljeno znanstvenim dokazima.

5. Procjena rizika za okoliš te za zdravlje ljudi i životinja, uzimajući u obzir vrstu utvrđenih potencijalnih opasnosti, trajanje predviđenih upotreba, utvrđeni okoliš i stanovništvo za koje postoji rizik od izloženosti tim opasnostima te težinu mogućih učinaka tih opasnosti s obzirom na načelo predostrožnosti, kao i sveukupno relevantno zakonodavstvo Unije i nacionalno zakonodavstvo, smjernice i minimalne zahtjeve u pogledu hrane, hrane za životinje i sigurnosti radnika. Procjena rizika mogla bi se temeljiti na pregledu dostupnih znanstvenih studija i podataka.

   Procjena rizika sastoji se od sljedećih elemenata:

   (a) procjene rizika za okoliš, koja uključuje sve sljedeće:

      i. potvrđivanje vrste opasnosti uključujući, prema potrebi, predviđenu razinu opasnosti bez učinka;

      ii. procjenu mogućeg raspona izloženosti;

      iii. određivanje značajki rizika;

   (b) procjene rizika za zdravlje ljudi i životinja, koja uključuje sve sljedeće:

      i. potvrđivanje vrste opasnosti uključujući, prema potrebi, odnos između intenziteta i odgovora;

      ii. procjenu mogućeg raspona intenziteta ili izloženosti;

      iii. određivanje značajki rizika.

   Procjena rizika može se provesti upotrebom kvalitativne ili polukvantitativne procjene rizika. Kvantitativna procjena rizika upotrebljava se kada postoji dovoljno popratnih podataka ili u projektima s potencijalno visokim rizikom za okoliš ili javno zdravlje.

   Pri procjeni rizika u obzir se uzimaju najmanje sljedeći zahtjevi i obveze:

   (a) zahtjev za smanjenje i sprečavanje onečišćenja vode nitratima u skladu s Direktivom 91/676/EEZ;

   (b) obveza da zaštićena područja za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju ispunjavaju zahtjeve Direktive 98/83/EZ;

   (c) zahtjev za ispunjenje okolišnih ciljeva utvrđenih Direktivom 2000/60/EZ;

(d) zahtjev za sprečavanje onečišćenja podzemnih voda u skladu s Direktivom 2006/118/EZ;

(e) zahtjev za ispunjenje standarda kvalitete okoliša za prioritetne tvari i neke druge onečišćujuće tvari utvrđenih Direktivom 2008/105/EZ;

(f) zahtjev za ispunjenje standarda kvalitete okoliša za onečišćujuće tvari koje izazivaju zabrinutost na nacionalnoj razini, to jest specifične onečišćujuće tvari za neki riječni sliv, koji su utvrđeni Direktivom 2000/60/EZ;

(g) zahtjev za ispunjenje standarda kvalitete vode za kupanje utvrđenih Direktivom 2006/7/EZ;

(h) zahtjevi u pogledu zaštite okoliša, posebno tla, kod upotrebe mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u poljoprivredi na temelju Direktive 86/278/EEZ;

(i) zahtjevi u pogledu higijene hrane kako su utvrđeni Uredbom (EZ) br. 852/2004 i smjernice navedene u obavijesti Komisije o smjernicama za smanjenje mikrobioloških rizika u svježem voću i povrću tijekom primarne proizvodnje na temelju dobre higijene;

(j) zahtjevi u pogledu higijene hrane za životinje utvrđeni Uredbom (EZ) br. 183/2005;

(k) zahtjev za ispunjenje relevantnih mikrobioloških kriterija utvrđenih Uredbom (EZ) br. 2073/2005;

(l) zahtjevi u pogledu najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani utvrđeni Uredbom (EZ) br. 1881/2006;

(m) zahtjevi u pogledu maksimalnih razina ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje utvrđeni Uredbom (EZ) br. 396/2005;

(n) zahtjevi u pogledu zdravlja životinja utvrđeni uredbama (EZ) br. 1069/2009 i (EU) br. 142/2011.

(B) Uvjeti koji se odnose na dodatne zahtjeve

6. Razmatranje zahtjeva u pogledu kvalitete vode i praćenja koji su dodatni onima navedenima u odjeljku 2. Priloga I. ili stroži od njih, ili oboje, kada je to potrebno i primjereno radi osiguravanja primjerene zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja, posebno ako postoje jasni znanstveni dokazi da rizik proizlazi iz obrađene vode, a ne iz drugih izvora.

Ovisno o ishodu procjene rizika iz točke 5. ti se dodatni zahtjevi mogu posebno odnositi na:

(a) teške metale;

(b) pesticide;

(c) nusproizvode dezinfekcije;

(d) farmaceutske proizvode;

(e) druge tvari koje izazivaju sve više zabrinutosti, uključujući mikroonečišćivače i mikroplastiku;

(f) antimikrobnu otpornost.

(C) Preventivne mjere

7. Utvrđivanje preventivnih mjera koje su već na snazi ili koje bi trebalo poduzeti radi ograničavanja rizika tako da se svim utvrđenim rizicima može upravljati na odgovarajući način. Posebnu pozornost posvećuje se vodnim tijelima koja se upotrebljavaju za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju i relevantnim zaštitnim zonama.

Te preventivne mjere mogu uključivati:

(a) kontrolu pristupa;

(b) dodatnu dezinfekciju ili mjere uklanjanja onečišćujućih tvari;

(c) posebnu tehnologiju navodnjavanja kojom se ublažuje rizik od stvaranja aerosola (npr. navodnjavanje kapanjem);

(d) posebne zahtjeve za navodnjavanje raspršivanjem (npr. najveća brzina vjetra, udaljenosti između raspršivača i osjetljivih područja);

(e) posebne zahtjeve za poljoprivredne površine (npr. nagib kosine, stupanj zasićenosti tla vodom i krška područja);

(f) poticanje odumiranja patogena prije žetve/berbe;

(g) utvrđivanje minimalnih sigurnosnih udaljenosti (npr. od površinskih voda, uključujući izvore za stoku, ili aktivnosti kao što su akvakultura, uzgoj ribe, uzgoj školjkaša, plivanje i druge vodene aktivnosti);

(h) postavljanje oznaka na područjima navodnjavanja koje ukazuju na to da se upotrebljava obrađena voda koja nije prikladna za piće.

Posebne preventivne mjere koje mogu biti relevantne navedene su u tablici 1.

Tablica 1. – Posebne preventivne mjere

Razred kvalitete obrađene vode	Posebne preventivne mjere
A	— Svinje se ne smije izlagati krmnom bilju koje je navodnjavano obrađenom vodom ako nema dovoljno podataka koji upućuju na to da se u konkretnom slučaju može upravljati rizicima.
B	— Zabrana ubiranja proizvoda koji su mokri od navodnjavanja ili koji su pali na tlo. — Ne dovoditi krave u laktaciji na pašnjak dok se pašnjak ne osuši. — Krmno se bilje mora osušiti ili silirati prije pakiranja. — Svinje se ne smije izlagati krmnom bilju koje je navodnjavano obrađenom vodom ako nema dovoljno podataka koji upućuju na to da se u konkretnom slučaju može upravljati rizicima.
C	— Zabrana ubiranja proizvoda koji su mokri od navodnjavanja ili koji su pali na tlo. — Ne dovoditi životinje na pašu na pašnjak pet dana nakon zadnjeg navodnjavanja. — Krmno se bilje mora osušiti ili silirati prije pakiranja. — Svinje se ne smije izlagati krmnom bilju koje je navodnjavano obrađenom vodom ako nema dovoljno podataka koji upućuju na to da se u konkretnom slučaju može upravljati rizicima.
D	— Zabrana ubiranja proizvoda koji su mokri od navodnjavanja ili koji su pali na tlo.

8. Odgovarajući sustavi i postupci kontrole kvalitete, uključujući praćenje obrađene vode u odnosu na relevantne parametre, te odgovarajući programi održavanja opreme.

   Preporučuje se da operater postrojenja za obradu vode uspostavi i održava sustav upravljanja kvalitetom certificiran u skladu s normom ISO 9001 ili jednakovrijednom normom.

9. Sustavi za praćenje stanja okoliša kojima se osigurava da se pružaju povratne informacije iz postupka praćenja te da su svi procesi i postupci validirani i dokumentirani na primjeren način.

10. Odgovarajući sustavi za upravljanje incidentima i izvanrednim situacijama, uključujući postupke obavješćivanja svih relevantnih strana o takvim događajima na primjeren način te redovito ažuriranje plana za odgovor na izvanredne situacije.

    Države članice mogle bi iskoristiti postojeće međunarodne smjernice ili norme kao što su Smjernice ISO 20426:2018 za procjenu zdravstvenih rizika i upravljanje njima za ponovnu upotrebu vode koja nije za piće, Smjernice ISO 16075:2015 za upotrebu pročišćenih otpadnih voda u projektima navodnjavanja ili druge jednakovrijedne norme prihvaćene na međunarodnoj razini ili smjernice WHO-a kao instrumente za sustavno utvrđivanje opasnosti, evaluaciju rizika i upravljanje njima na temelju prioritetnog pristupa koji se primjenjuje na cijeli lanac (od pročišćavanja komunalnih otpadnih voda za ponovnu upotrebu do distribucije i upotrebe za navodnjavanje poljoprivrednih površina te kontrole učinaka) i na temelju posebne procjene rizika na terenu.

11. Osiguranje uspostave mehanizama koordinacije među različitim akterima kako bi se zajamčila sigurna proizvodnja i upotreba obrađene vode.